

Seminārs fiziskām personām (iedzīvotājiem) par iedzīvotāju ienākuma nodokli

- elektroniskās algas nodokļu grāmatiņas
- iedzīvotāju ienākuma nodoklis no algas
- iedzīvotāju ienākuma nodoklis no ienākuma no īpašuma

02.10.2018.

Algas nodokļa grāmatiņa elektroniska dokumenta formā

No 2014.gada 1.jūnija algas nodokļa grāmatiņa – tikai elektroniska dokumenta formā

Algas nodokļa grāmatiņa ir pieejama katrai fiziskai personai – nodokļu maksātājam –, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

Ja fiziskai personai vēl nav piešķirta algas nodokļa grāmatiņa, to iespējams pieprasīt elektroniski, nospiežot spiedpogu «Saņemt algas nodokļa grāmatiņu».

Valsts ieņēmumu dienests, saņemot informāciju par elektroniskās algas nodokļa grāmatiņas pieprasījumu, vienas darba dienas laikā to automātiski piešķir.

Ja persona vēlas, lai ienākuma izmaksātājs piemērotu neapliekamo minimumu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumus, par kuriem veikti ieraksti personas algas nodokļa grāmatiņā :

- No 01.06.2014. persona, izmantojot VID EDS, Grāmatiņā atzīmē konkrēto darba devēju vai citu institūciju, kas piemēro personai neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus, vai iesniedz VID papīra dokumenta veidā iesniegumu par ienākuma gūšanas vietu.

- No 01.06.2014. persona var izvēlēties vai Grāmatiņā esošo informāciju (piemēram, par invaliditāti) sniegt darba devējam vai citai institūcijai, izdarot Grāmatiņā attiecīgu atzīmi.

Galvenā ienākuma gūšanas vieta – algota darba ienākuma gūšanas vieta vai ienākuma (tai skaitā autoratlīdzības) gūšanas vieta, kurā iesniegta elektroniskā algas nodokļa grāmatiņa un kurā gūtajam ienākumam piemēro neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus.

Algas nodokļa grāmatiņā automātiski kļūst redzama Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošā informācija par darba devēju, kurš ir iesniedzis ziņas par darba ņēmējiem.

Ja fiziska persona vēlas, lai darba devējs, aprēķinot algu, redz un izmanto informāciju par invaliditāti, politiski represētas personas statusu vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu, par to izdara atzīmi.

Ja persona vēlas iesniegt elektronisko algas nodokļa grāmatiņu citam darba devējam (citā ienākuma gūšanas vietā), sākotnēji iesniegto elektronisko algas nodokļa grāmatiņu izņem no pašreizējā darba devēja (ienākuma gūšanas vietas) un norāda citu darba devēju.

Elektroniskās algas nodokļa grāmatiņas sadaļā «**Apgādājami**» atspoguļo informāciju par apgādībā esošām personām, par kurām ir izdarīti ieraksti elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā. Pastāv iespēja pievienot papildu informāciju, pievienot jaunu apgādājamo, kā arī pārtraukt apgādību.

Darba ņēmēji, kuri tiek nodarbināti pie vairākiem darba devējiem, elektronisko algas nodokļa grāmatiņu iesniedz tajā ienākuma gūšanas vietā, kura tiek uzskatīta par galveno. Darba vietā, kurā ir iesniegta elektroniskā algas nodokļa grāmatiņa, nodokļu maksātāja darba algai tiek piemērots VID prognozētais neapliekamais minimums un atvieglojumi (2018.gadā – 200 *euro* mēnesī par apgādībā esošu personu), pamatojoties uz Grāmatiņā norādīto informāciju.

Darba devējs no darba ņēmējam aprēķinātās darba algas ietur valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu darba ņēmēja daļu (2018.gadā iemaksu likme ir 11 %) un iedzīvotāju ienākuma nodokli (2018.gadā nodokļa likme ir 20 %, ja darba vietā ir iesniegta nodokļu grāmatiņa). Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais objekts tiek samazināts par nodokļa maksātāja mēneša neapliekamā minimuma un atvieglojumu summu.

Diferencētais neapliekamais minimums tiek piemērots par gadu, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

Neapliekamo minimumu un atvieglojumus nodokļa maksātājam ir tiesības piemērot tikai vienā ienākuma gūšanas vietā, kurā ir iesniegta Grāmatiņa.

VID prognozētā neapliekamā minimuma noteikšana

Valsts ieņēmumu dienesta prognozētais mēneša neapliekamais minimums tiek aprēķināts, izmantojot 2017.gada 14.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 676 "Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai" izstrādāto formulu, ņemot vērā informāciju par fiziskās personas gūtiem ienākumiem.

Periodam no 1.janvāra -31.jūlijam

Izmanto VID rīcībā esošo informāciju pirmstaksācijas gada 15.decembrī par apliekamo ienākumu, kas gūts no pirms pirmstaksācijas gada 1.oktobra līdz pirmstaksācijas gada 30. septembrim
Paziņo Līdz taksācijas gada 1.janvārim.

Periodam no 1.augusta -31.decembrim

Izmanto VID rīcībā esošo informāciju taksācijas gada 20.jūlijā par apliekamo ienākumu, kas gūts no pirmstaksācijas gada 1. decembra līdz taksācijas gada 31. maijam.
Paziņo Līdz taksācijas gada 1.augustam.

Algas nodoklis

- Obligātās iemaksas un atvieglojumus atskaita no ienākuma, kas nepārsniedz 1667 euro;
- No ienākuma, kas pārsniedz 1667 euro, obligātās iemaksas un atvieglojumus atskaita, ja ar ienākumiem līdz 1667 euro nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus;
- *Pamatojoties uz maksātāja rakstveida iesniegumu, taksācijas gada laikā ietur nodokli 23 % apmērā arī no ienākumiem, kuriem piemērojama nodokļa likme 20 % apmērā; uz iesnieguma pamata var nepiemērot neapliekamo minimumu un atvieglojumus;*
- Ja personas, uz kuru attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma, mēneša ienākums pārsniedz 4583 euro, tad izmaksātājs izmaksās vietā piemēro 31,4% likmi.

Algas nodokļa aprēķins (1)

Ja mēneša laikā viens ienākuma izmaksātājs izmaksā gan algu, gan cita veida ienākumus (kuriem nepiemēro progresīvo nodokli), tad:

- 1) ienākumiem, kas nav apliekami ar algas nodokli, piemēro **23 procentu** likmi*;
- 2) obligātās iemaksas, neapliekamais minimumu un atvieglojumus primāri atskaita no algota darba ienākuma;
- 3) no ienākumiem, kas nav apliekami ar algas nodokli, attaisnotos izdevumus, neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus (ja to segšanai nav pietiekami algota darba ienākumi) atskaita reizinot tos ar 20% likmi;

* Izņemot autoru un izpildītāju ienākumu no autoratlīdzības

Algas nodokļa aprēķins (2)

Ja izmaksā ienākumu par nepilnu mēnesi, piemēro progresīvo nodokļa likmi nedalot ienākumu proporcionāli dienām

Ja *algas grāmatiņa* ir nepilnu mēnesi, piemēro progresīvo nodokļa likmi nedalot ienākumus proporcionāli dienām

Neapliekamo minimumu un atvieglojumus piemēro proporcionāli mēneša dienām, kurās pastāvējušas darba attiecības vai ir tiesības piemērot atvieglojumus.

Algas nodokļa aprēķins

Piemērs Nr.1

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa 700 *euro* (bruto alga)

-77 *euro* (VSAOI 11%)

-102,15 *euro* (VID prognozētais neapliekamais minimums)

-200 *euro* (IIN atvieglojums par 1 apgādībā esošo personu)

= 320,85 *euro* (apliekamais ienākums)

*20% (IIN likme)

=64,17 *euro* (IIN)

Piemērs Nr.2

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa 2090 *euro*

1667 *euro* (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim)

-229,90 *euro* (VSAOI 11%)

-1000 *euro* (IIN atvieglojums par 5 apgādībā esošām personām)

= 437,10 *euro* (apliekamais ienākums)

* 20% (IIN likme)

= 87,42 *euro* (IIN)

423 *euro* (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa)

*23% (IIN likme)

=97,29 *euro* (IIN)

IIN kopā: 87,42+97,29=184,71 *euro*

Piemērs Nr.3

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa 1780 euro

1667 *euro* (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim)

-195,80 *euro* (VSAOI 11%)

-1600 *euro* (IIN atvieglojums par 8 apgādībā esošām personām)

=-128,80 *euro* (apliekamais ienākums)

113 *euro* (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa)

*23% (IIN likme)

=25,99 *euro*(IIN)

128,80 x 20% = 25,76 *euro* (līdz 1.mēneša ienākumu sliekšnim neizmantotā atskaitījumu daļa,
ko reizina ar 20% likmi)

25,99 – 25,76 = 0,23 *euro* (IIN)

IIN kopā: 0,23 *euro*

Algas nodokļa aprēķins

Ja nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa:

- aprēķinot algas nodokli, piemērojama **23% likme**
- **aprēķināto nodokli samazina par nodokli**, kurš aprēķināts valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu summu reizino tar 20 procentiem

Piemērs Nr.4

Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa

900 euro

*23% (IIN likme)

=207 euro (IIN)

900 euro (bruto alga)

*11% (VSAOI likme)

= 99 euro (VSAOI)

99 *20% = 19,80 euro (atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20%)

207 -19,80 = 187,20 euro (IIN)

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķins

- Ja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa un tiek izmaksāts tikai ienākums no uzņēmuma līguma, izmaksas brīdī piemēro **20 %** iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi ienākumam līdz 20 004 *euro* un **23 %** likmi ienākumam virs 20 004 *euro*.
- Ja algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta ienākuma izmaksātājam, izmaksas brīdī ienākumam no uzņēmuma līguma piemēro **23 %** likmi.

- No 2018.gada ar iedzīvotāju ienākumu nodokli apliek izložu un azartspēļu laimestus, kas pārsniedz **3000 euro gadā**, izņemot momentloterijas “Simtgadesloterija”, preču un pakalpojumu loteriju laimestus;
- Precizēts bērnu pabalsta apmērs, kas nav apliekams ar nodokli – **250 euro**, un ar nodokli neapliekamais darba devēja dāvanas apmērs gada laikā – **15 euro**;
- Personām, kuru gada ienākumi pārsniedz 55000 euro, gada ienākumu deklarācija jāiesniedz no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa **progresīvā likme:**

Gada ienākumam līdz **20 004 euro** **20%**

Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz **20 004 euro**,
bet nepārsniedz **55 000 euro** **23%**

Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz **55 000 euro** **31,4%***

- **31,4% likmi piemēro iesniedzot gada ienākumu deklarāciju**
- attaisnotos izdevumus un atvieglojumus atskaita no ienākuma, kas nepārsniedz *20 004 euro*
- no ienākuma, kas pārsniedz *20 004 euro*, attaisnotos izdevumus un atvieglojumus atskaita, ja ar ienākumiem līdz *20 004 euro* nepietiek, laisegtu minētos atskaitījumus.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes

20%

- Ienākumam no kapitāla, tai skaitā no kapitāla pieauguma;
- Autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības*

10%

- ienākumam no īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas;
- ienākumam no metāllūžņu pārdošanas;
- ienākumam no īpašuma [iznomājot vai izīrējot nekustamo īpašumu; iznomājot kustamo mantu]

*Ja personas kopējie gada ienākumi pārsniedz 20 004 euro, tad šiem ienākumiem tiks piemērota progresīva nodokļa likme.

Likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 15.panta 5., 6. un 18.daļa

Ienākuma nodoklis no kapitāla pieauguma

Kapitāla pieaugumu nosaka, no kapitāla aktīva atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību un kapitāla aktīvā veikto ieguldījumu vērtību kapitāla aktīva turēšanas laikā.

Kapitāla aktīvi ir:

- akcijas, kapitāla daļas, pajas, ieguldījumi personālsabiedrībā un citi Finanšu instrumentu tirgus likumā minētie finanšu instrumenti;
- ieguldījumu fondu apliecības un citi pārvedami vērtspapīri, kas apliecina līdzdalību ieguldījumu fondos vai tiem pielīdzināmos kopējo ieguldījumu uzņēmumos;
- parāda instrumenti (parādzīmes, noguldījumu sertifikāti, komercsabiedrību emitēti īstermiņa parāda instrumenti) un citi naudas instrumenti, kas tiek tirgoti naudas tirgos;
- **nekustamais īpašums (ieskaitot nekustamā īpašuma iegūšanas tiesības);**
- uzņēmums Komerclikuma izpratnē;
- intelektuālā īpašuma objekti;
- ieguldījumu zelts un citi dārgmetāli, darījumu objekti valūtas tirdzniecības biržā vai preču biržā.
- Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme ienākumam no kapitāla pieauguma 2018.gadā ir 20 %.

Savukārt darījumiem, kuri ir uzsākti, bet nav pabeigti

līdz 2017.gada 31.decembrim likme ienākumam no kapitāla pieauguma ir 15 %.

Nekustamā īpašuma atsavināšana, t.sk. pārdošana, ir viens no gadījumiem, kad fiziskai personai var būt jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis no gūtā ienākuma no kapitāla pieauguma. Tādēļ pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas darījuma aicinām konsultēties VID un uzzināt, vai konkrētajā situācijā iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir jāmaksā, kā aprēķināms nodokļa apmērs un kāds ir tā samaksas termiņš.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis nav jāmaksā, ja ienākums tiek gūts no tāda nekustamā īpašuma atsavināšanas (t.sk. pārdošanas), kas:

- īpašumā ir vairāk nekā 60 mēnešus un vismaz 12 mēnešus šajā periodā līdz pārdošanas dienai* ir deklarētā dzīvesvieta;
- īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un pēdējos 60 mēnešus līdz nekustamā īpašuma atsavināšanas dienai ir vienīgais īpašums;
- ir vienīgais nekustamais īpašums, no kura gūtais ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamā īpašumā 12 mēnešu laikā pirms vai pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas.

Piemēram, ja fiziskā persona vienīgo nekustamo īpašumu, kas nav bijis tās īpašumā vairāk nekā 60 mēnešus, pārdod 2017.gada 15. decembrī un 12 mēnešu laikā no nekustamā īpašuma pārdošanas dienas ienākums no jauna netiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā, tiek uzskatīts, ka 2018.gada 15. decembrī fiziskā persona ir guvusi ienākumu no nekustamā īpašuma pārdošanas un tai ir jāiesniedz VID deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma un jānomaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

Svarīgs priekšnoteikums, lai izpildītu nosacījumu par 60 mēnešu periodu kopš nekustamais īpašums ir ieregistrēts zemesgrāmatā un ienākums no nekustamā īpašuma pārdošanas būtu ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekams ienākums, ir savlaicīga nekustamā īpašuma ierakstīšana zemesgrāmatā.

Apliekamā ienākuma noteikšana

Ienākumu no nekustamā īpašuma pārdošanas nosaka, no nekustamā īpašuma atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību un nekustamajā īpašumā veikto ieguldījumu vērtību nekustamā īpašuma turēšanas laikā.

Par nekustamā īpašuma pārdošanas (atsavināšanas) cenu uzskata naudas vai naturālā izteiksmē saņemto samaksu.

Savukārt par nekustamā īpašuma iegādes vērtību uzskata vērtību, par kādu nodokļa maksātājs ir iegādājies konkrēto nekustamo īpašumu.

Piemērs.

Fiziskā persona 2015.gadā par 15000 euro pārdevusi dzīvokli, kurš nopirkts 2011.gadā par 8000 latu (11382,97euro).

Ar nodokli apliek 3617,03euro (15000 euro – 11382,97euro)

Nekustamā īpašuma iegādes vērtībā iekļauj arī izdevumus, kas saistīti ar tā iegūšanu:

- valsts nodevu par darījuma noformēšanu;
- valsts nodevu lietā par apstiprināšanu mantojuma tiesībās vai lietā par pēdējās gribas rīkojuma akta vai mantojuma līguma stāšanos likumīgā spēkā;
- valsts nodevu par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā;
- komisijas naudu;
- citus līdzīgus izdevumus.

Nodokļa likme ir 20% no starpības, kāda veidojas, no pārdošanas ieņēmuma atņemot īpašuma iegādes vērtību un īpašumā veikto ieguldījumu vērtību tā turēšanas laikā. Veiktais ieguldījums nekustamajā īpašumā tā turēšanas laikā ir dokumentāri pierādāmi izdevumi (čeki, kvītis, maksājumu uzdevumi u.c.), kas saistīti ar nekustamā īpašuma uzlabošanu un atjaunošanu.

Deklarācijas iesniegšanas termiņš ir atkarīgs no ceturksnī gūtā ienākuma apmēra:

- ja personas (Latvijas rezidenta) kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī pārsniedz 1000 *euro*, deklarācija ir jāiesniedz reizi ceturksnī līdz tā mēneša 15.datumam, kas seko pēc ceturkšņa, kad gūti ienākumi no kapitāla pieauguma;
- ja personas kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī nepārsniedz 1000 *euro*, tad deklarācija jāiesniedz līdz nākamā gada 15.janvārim.

Aprēķinātā nodokļa summa ir jāiemaksā budžetā ne vēlāk kā 15 dienu laikā no likumā noteiktās deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma iesniegšanas dienas.

Deklarācijas veidlapa par ienākumu no kapitāla pieauguma ir pieejama sadaļā “Nodokļi/[Iedzīvotāju ienākuma nodoklis/Veidlapas un iesniegumi](#)”.

Ja ienākums neveidojas (ir ar «-») deklarācija par ienākumu no kapitāla nav jāsniedz. Neapliekamie ienākumi virs 4000 gadā jādeklarē gada ienākumu deklarācijā.

Autoratlīdzība

Autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības piemēro nodokļa likmi 20% apmērā taksācijas gada laikā. Autoram vai izpildītājam iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, piemēro nodokļa likmes, atkarībā no gada apliekamā ienākuma apmēra:

- 1) 20% — gada ienākumam līdz 20 004 eiro;
- 2) 23% — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 eiro, bet nepārsniedz 55 000 eiro;
- 3) 31,4% — gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 55 000 eiro.

Latvijas Republikā komersanti, individuālie uzņēmumi (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības), kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas (turpmāk – autoratlīdzības (honorāra) izmaksātājs), izmaksājot fiziskajai personai autoratlīdzību (honorāru), izmaksas brīdī ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Autoratlīdzības (honorāra) izmaksātājs katras izmaksas laikā, aprēķinot no izmaksājamās autoratlīdzības (honorāra) summas ieturamo iedzīvotāju ienākuma nodokli, ņem vērā ar ienākuma gūšanu saistītos izdevumus Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 57.punktā noteikto normu apmērā.

Autoratlīdzība ir ienākumi, kas tiek izmaksāti, noslēdzot autoratlīdzības līgumu, un tiem ir noteikta īpaša valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (obligātās iemaksas) veikšanas kārtība.

Autoratlīdzības izmaksātājs ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli 20% apmērā

Piemēram, ja līgumā noteiktā autoratlīdzība par rakstu žurnālā ir 800 euro, no tiem atskaita izdevumus 25 % apmērā, t.i., 200 euro. Autoratlīdzības izmaksātājs ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli 20% apmērā, t.i. 120 euro ((800-200)x20%), un veic obligātās iemaksas 5% apmērā – 40 euro (800x5%).

Ja esat nolēmis izīrēt vai iznomāt sev piederošu nekustamo īpašumu, atcerieties, ka īpašuma izīrēšana jeb iznomāšana ir saimnieciskā darbība un no attiecīgi gūtajiem ienākumiem ir jāmaksā nodokļi.

Saimnieciskās darbības veicējs izvēlas vienu no nodokļu maksāšanas režīmiem:

- Reģistrē saimniecisko darbību VID
- Paziņo VID par saimnieciskās darbības neregistrēšanu
- Mikrouzņēmumu nodoklis

Reģistrē saimniecisko darbību VID :

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

20 % gada ienākumam līdz 20 004 *euro*

(no saimnieciskās darbības ieņēmumu un saimnieciskās darbības izdevumu starpības)

23 % gada ienākumu daļai, kas pārsniedz 20 004 *euro*

(no saimnieciskās darbības ieņēmumu un saimnieciskās darbības izdevumu starpības);

31,4 % gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 55 000 *euro*

- ja ienākumi mēnesī pārsniedz 430 *euro*, veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas + iemaksas pensiju apdrošināšanai 5% no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības;
- ja ienākumi mēnesī zem 430 *euro*, veic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 5% no faktiskajiem ienākumiem;
- ja ienākumi ir mazāki par 50 *euro* no gada sākuma, obligātās iemaksas neveic;
- uzskaita gan ieņēmumus, gan izdevumus;
- maksā IIN avansa maksājumus;
- iesniedz gada ienākumu deklarāciju;
- piemēro atvieglojumus, attaisnotos izdevumus un neapliekamo minimumu.

Paziņo VID par saimnieciskās darbības neregistrēšanu

var neregistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs, bet ir pienākums piecu darbdienu laikā no īres vai nomas līguma noslēgšanas dienas informēt par to Valsts ieņēmumu dienestu (VID).

Šajā gadījumā maksātājs nav tiesīgs piemērot saimnieciskās darbības izdevumus un tajos iekļaut ar īpašuma uzturēšanu un pārvaldīšanu saistītos izdevumus, izņemot nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus par attiecīgo nekustamo īpašumu. Maksātājs veic saimnieciskās darbības ieņēmumu uzskaiti.

- **10 %** no īres, nomas ieņēmumiem;
- nav tiesību atskaitīt saimnieciskās darbības izdevumus, izņemot nekustamā īpašuma nodokli;
- neveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- uzskaita tikai ieņēmumus;
- gada ienākumu deklarāciju iesniedz, ja:
 - a) nodokli nav ieturējis īrnieks – juridiskā persona
 - b) vēlas samazināt apliekamo ienākumu par nekustamā īpašuma nodokli
- nepiemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumus.

Informācija tiek publicēta VID mājas lapas www.vid.gov.lv sadaļā – publiskojamo datu bāze

Paziņojumi par fiziskai personai izmaksātajām summām

Kārtība, kādā paziņojumus par fiziskai personai izmaksātajām summām iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) un izsniedz ienākuma saņēmējam, kā arī paziņojumu veidlapas ir noteiktas:

1. [likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#);
2. [Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumos Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība”](#);
3. [Ministru kabineta 2008.gada 25.augusta noteikumos Nr.677 “Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem”](#) (turpmāk – Ministru kabineta 2008.gada 25.augusta noteikumi Nr.677).

Paziņojumu par fiziskajām personām izmaksātajām summām (turpmāk – paziņojums) veidlapu paraugi ir ievietoti tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv sadaļā “Iedzīvotāju ienākuma nodoklis” – [Veidlapas un iesniegumi](#)

Komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku vai zvejnieku saimniecības, kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas, par fiziskām personām izmaksātajām summām sagatavo paziņojumu un iesniedz to VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS) vai atsevišķos gadījumos papīra formā.

Mikrouzņēmumu nodoklis

Mikrouzņēmumu nodokļa likme ir 15 procenti

- uzskaita gan ieņēmumus, gan izdevumu;
- ceturksnī maksā mikrouzņēmumu nodokli;
- reizi ceturksnī sniedz mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju;
- nepiemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumus par periodu, kad tiek maksāts mikrouzņēmumu nodoklis.

PALDIES

Jautājumi?